

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä

Kainuun Opisto Oy

Puhdistettavan alueen sijainti

Tahvintie 4, 88380 MIESLAHTI

Kiinteistö: 578-405-0017-0025

Kiinteistön omistaja

Kainuun Opisto Oy

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta toimitettiin Kainuun ELY-keskukselle 13.06.2025.

Puhdistettava alue

Alueen toimintahistoria ja pilaantumisen vaaraa aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Alueella on toiminut Kainuun Opisto (aiemmin Mieslahden kansanopisto) vuodesta 1909 alkaen, opiston toiminta jatkuu edelleen. Kohteessa on ollut käytössä kolme lämmityspolttoöljysäiliötä: 5 m³ (pieni pohjoisempi alue) sekä 10 m³ ja 15 m³ (suurempi eteläisempi alue) maanalaiset säiliöt.

Säiliöt on tarkastettu 2014 ja 2019. 2019 säiliöiden tarkastuksissa on säiliöistä poistettu öljyistä jätettä ja todettu kaikissa säiliöissä lasikuitupinnoitteet. Säiliöiden poiston yhteydessä 26.5.2025 on havaittu polttoöljyä maaperässä 5 m³ ja 10 m³ säiliöiden kohdalla.

Alueen ja lähiympäristön nykyinen ja tuleva maankäyttö

Kohteessa sijaitsee opisto, jonka toiminta jatkuu nykyisellään.

Kohde on Paltamon kunnan Mieslahden osayleiskaavassa merkitty kaavamerkinnällä PY julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi. 5 m³ säiliön kaivanto sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (kaavamerkintä M). Kohdekiinteistöllä on myös asuntoalueeksi (A) merkittyjä alueita. 10 m³ säiliön kaivannon viereinen rakennus (Anttila) on kulttuurihistoriallisesti merkittävä kohde.

Alueen maaperä- sekä pohja- ja pintavesitiedot

Kohteen maaperä oli tutkimusten perusteella pääosin hiekkamoreenia sekä silttiä ja savea, täyttömaana on käytetty myös hiekkaa. Täyttömaassa oli yksittäisiä tiilenkappaleita. Geologian tutkimuskeskuksen mukaan kohteen pinta- ja pohjamaalaji on hiekkamoreeni. Kallion pintaa ei havaittu.

Lähimmät pohjavesialueet sijaitsevat vähintään 8,5 kilometrin etäisyydellä kohteesta. Kohteen pohjoispuolella sijaitsee 1E-luokan pohjavesialueet Kokkoharju (1157807) ja Heinikangas (1157808 A). Kohteen eteläpuolella, Mieslahden toisella puolella, sijaitsee 1E-luokan pohjavesialue Matinmäki-Mustikkamäki (1120501).

Lähin pintavesi, Oulujärvi, sijaitsee noin yhden kilometrin etäisyydellä kohteesta etelään. Oulujärven ekologinen tila on hyvä, ja se kuuluu Oulujoen-ljoen vesienhoitoalueeseen (VHA4).

Haitta-aineita koskevat tiedot

Alueella tehtyt maaperä- ja pohja- pintavesitutkimukset

Kohteessa toteutettiin pilaantuneen maa-aineksen poiston yhteydessä ympäristötekniisiä tutkimuksia pilaantuneisuuden selvittämiseksi 28.5.2025. Kohteessa otettiin yhteensä 18 maanäytettä, joille tehtiin 5 kenttäanalyysiä ja 9 laboratorioanalyysiä (öljyhiilivedyt C₁₀-C₄₀).

Kohteessa todettiin öljyhiilivetyjen VNa 214/2007 mukaisen ylemmän ohjearvotason (1 000 mg/kg) ylittäviä öljyhiilivetyjen keskitysleiden (>C₁₀-C₂₁) pitoisuuksia 5 m³ säiliön kaivannon pohjasta otetussa kokoomanäytteessä sekä 10 m³ säiliön pohjan, etelä- ja länsiseinämän kokooma-

näytteissä (1 500...3 000 mg/kg). 10 m³ säiliön pilaantuma ei jatkunut rakennuksen suuntaan. Säiliöiden poiston yhteydessä pintamaat kaivettiin kaivannon viereen välivarastoon. 10 m³ säiliön pintamaiden kokonaisöljyhiilivetytypitoisuus oli 370 mg/kg.

Alueelta toimitettiin 27.-28.5.2025 luvan omaavaan vastaanottoaikaan käsiteltäväksi ja loppusijoitettavaksi pilaantunutta maa-ainesta 4 kuorma, yhteensä 58,22 tonnia.

Kohonneita haitta-ainepitoisuuksia esiintyy pääosin 10 m³ öljysäiliön alapuolisessa maaperässä yli 3,5 metrin syvyydellä. Noin 5 metrin syvyydellä kaivantoon tuli vettä. Pilaantuneen alueen laajuudeksi on arvioitu noin 50 m². Myös 5 m³ öljysäiliön alapuolisessa maaperässä esiintyy pieni määrä haitta-ainepitoisia maa-aineksia.

Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Maaperän arvioidaan olevan pilaantunutta 10 m³ polttoöljysäiliön välittömässä läheisyydessä säiliön sijainnin ala- ja eteläpuolella sekä 5 m³ säiliön alapuolella. Maaperän ollessa silttiä/moreenia ei haitta-aine ole kulkeutunut laajalle alueelle. Kohteen maaperällä arvioidaan olevan puhdistustarve vuotaneiden säiliöiden välittömässä läheisyydessä.

Esitetty puhdistussuunnitelma

Puhdistustavoitteet

Koska kohdekiinteistöllä toimii opisto ja kohdekiinteistöllä on asuinkäyttöä, esitetään se puhdistettavan VNa 214/2007 mukaisen alemman ohjearvotason alittavaan tasoon niiltä osin, kuin se on kaivuteknisesti järkevää. Pintamaakerroksen (0,0-0,5 m) osalta maaperä esitetään puhdistettavan VNa 214/2007 mukaisen kynnysarvotason alittavaan tasoon varovaisuusperiaatteen mukaisesti ja käyttörajoitusten poistamiseksi.

Rakennusten ja rakennelmien läheisyydessä pilaantuneeksi luokiteltavat maa-ainekset poistetaan niiltä osin, kuin se on mahdollista rakenteita vaarantamatta.

Puhdistusmenetelmät ja niiden valintaperusteet

Pilaantuneeksi luokiteltavat maa-ainekset esitetään poistettavan massanvaihdolla. Puhdistuksen yhteydessä kiinteistön maaperästä poistetaan pilaantuneeksi todetut/todettavat maa-ainekset niiltä osin kuin se on kaivuteknisesti järkevää. Puhdistus toteutetaan siten, että puhdistettavaa kohdetta voidaan puhdistuksen jälkeen käyttää ilman, että todetuista haitta-aineista aiheutuu ympäristö- tai terveyshaittaa.

Jätteiden ja kaivettujen maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen

Kaivetut pilaantuneet maa-ainekset kuljetetaan kuormat peitettyinä ao luvan omaavaan vastaanottopaikkaan käsiteltäväksi ja loppusijoitettavaksi. Pilaantuneen maa-aineksen kuljetuksista tehdään siirtoasiakirjat ja ilmoitus ympäristöhallinnon *Siirto-rekisteriin*. Mikäli massanvaihdon yhteydessä havaitaan poistettavia rakenteita tai muuta jätettä, kuljetetaan ne luvan ko. jätteen käsittelyyn omaaviin käsittelypaikkoihin.

Puhdistamisen yhteydessä kaivetut, haitta-ainepitoisuuksiltaan puhdistustavoitteen täyttävät maa-ainekset hyödynnetään kaivantojen täytöissä.

Puhdistustöiden valvonta, seuranta ja tarkkailu

Kohteessa huomioidaan sen nykyinen käyttö, osin rajallinen tila sekä toimenpiteissä huomioitavat rakenteet (kulttuurihistoriallisesti merkittävä kohde, lämpölaitoksen rakenteet).

Pilaantuneeksi luokiteltavat maa-ainekset pyritään lastaamaan suoraan kuorma-auton lavalle ilman välivarastointia. Kaivussyvyyden arvioidaan syvimmillään olevan noin 6,0 metriä. Tutkimusten perusteella massanvaihto joudutaan mahdollisesti ulottamaan pohjaveden pinnan alapuolelle. Kaivanto pidetään tarvittaessa kuivana pumpaamalla sinne kertynyt vesi hule- tai jätevesiviemäriin. Kunnalliseen viemäriin johtamisesta sovitaan vesilaitoksen kanssa.

Massanvaihdon aikana ympäristötekniinen valvoja ohjaa kaivutyötä ja maa-ainesten lajittelua työnaikaisella näytteenotolla sekä kenttäänalyysillä ja -havainnoilla. Kaivettavista maa-aineksista otetaan seurantanäytteitä maalajikerroksittain ja esiintyvien haitta-aineiden sekä kaivun laajuuden mukaan. Maaperän jäännöspitoisuudet määritetään kaivannon pohjalta ja seinämiltä otetuista näytteistä akkreditoidussa laboratorioissa.

Puhdistamisen terveys- ja ympäristövaikutukset ja niiden ehkäisy

Ulkopuolisten pääsy työmaa-alueelle estetään urakoitsijan toimesta aitauksin. Tarvittaessa kaivettavaa maata kostutetaan pölyämisen estämiseksi. Kuormat peitetään haitta-aineen leviämisen estämiseksi.

Pilaantuneiksi luokiteltavien maa-ainesten kaivutyö toteutetaan siten, että maa-aineksia ei levitetä kaivun aikana puhtaalle alueelle. Kaivantoihin mahdollisesti kertyvää öljyistä vettä ei johdeta puhdistamattomana maastoon.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kuuleminen

Kainuun ELY-keskus on neuvotellut 18.6.2025 pilaantuneen alueen puhdistamisesta Paltamon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa, jonka kannanotot on otettu huomioon tässä päätöksessä. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toi esille seuraavaa kaivantojen kuivana pitämisestä. Paltamon kunnan vesihuoltolaitoksella ei ole hulevesiverkostoa ja jätevesilaitos ei ota vastaan hulevesiä. Kaivannon pohjalle kertynyttä vettä ei saa pumpata vesihuoltolaitoksen jätevesiverkostoon. Saastunut vettä ei saa johtaa puhdistamattomana maastoon. Ennen kaivantoon kertyneen veden poistamista on syytä tarkistaa pois pumpattavan veden öljypitoisuus, ettei siitä aiheudu muuta vahinkoa.

Viranomaisen ratkaisu

Kainuun ELY-keskus on tarkastanut Paltamon kunnassa sijaitsevan kiinteistön 578-405-0017-0025 pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen ja hyväksyy sen seuraavin määräyksin:

Puhdistustavoitteet

1. Alue tulee puhdistaa (riskinarviointiin perustuen) sellaiseen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Alueelta on poistettava riskinarviointiin perustuen maa-ainekset, joissa haitallisten aineiden edustavat pitoisuudet ylittävät kunnostussuunnitelmassa esitetyt puhdistustavoitteet. **Puhdistustavoitteena ovat VNa 214/2007 mukaiset alemmat ohjearvotasot.** Pintamaakerroksen (0,0-0,5 m) osalta maaperä puhdistetaan VNa 214/2007 kynnysarvotason alittavaan tasoon.
2. Työn aikana on pidettävä kirjaa maaperänäytteenotosta, eri käsittelypaikkoihin toimitettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista ja määristä sekä puhdistettavalla alueella hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista, määristä ja hyödyntämispaikoista.

Alueen yleinen hoito ja järjestys

3. Puhdistettava alue on aidattava ja varustettava pilaantuneen maaperän puhdistuksesta kertovin kyltein. Pilaantuneen maa-aineksen kaivu, lastaus ja muut puhdistukseen liittyvät työvaiheet on suunniteltava ja toteutettava siten, että pilaantunutta maa-ainesta ei leviä ympäristöön. Puhdistustyön aikana on huolehdittava, ettei puhdistamisesta aiheudu haittaa tai vaaraa alueella tai sen lähistöllä oleskeleville eikä muuta terveys- tai ympäristöriskiä.

Maa-ainesten käsittely ja varastointi

4. Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteensekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei hyödynnetä määräyksen 6 mukaisesti, on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottoaikaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineksia. Kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset ja eri tavoin pilaantuneet tai eri tavalla käsiteltävät maa-ainekset pidetään erillään kaivun, lastaamisen, mahdollisen välivarastoinnin ja kuljetuksen aikana.
5. Kaivettuja maa-aineksia voidaan tarvittaessa välivarastoida alueella, jonka puhdistamisesta ilmoitus on tehty, esim. näytteiden analysoinnin vaatiman ajan. Välivarastoinnin on oltava mahdollisimman lyhytaikaista, ja se on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu maaperän pilaantumista, pilaantumattoman ja haitta-ainepitoisen maa-aineksen sekoittumista, haitta-ainepitoisen maa-aineksen pölyämistä, haitta-ainepitoisten suoto- ja valumavesien muodostumista tai muuta terveys- tai ympäristöhaittaa. Kainuun ELY-keskus voi tarvittaessa antaa määräyksiä maa-ainesten peittämisestä tai muista tarvittavista toimenpiteistä. Mikäli välivarastointi toteutetaan päällystämättömällä alueella, on alueen maaperän pintakerroksen pilaantumattomuus varmistettava edustavalla näytteenotolla välivarastoinnin päätyttyä.

Kaivettujen maa-ainesten hyötykäyttö

6. Puhdistettavalla alueella voidaan hyödyntää sieltä kaivettavia maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet eivät ylitä määräyksen 1 mukaisia puhdistustasoja. Hyötykäytettäviä maa-aineksia ei saa sijoittaa mahdolliseen orsi- tai pohjavesikerrokseen.
7. Hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää edustavan näytteenoton avulla ennen maa-ainesten hyödyntämistä. Hyötykäytettyjen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ja hyödyntämispaikat on dokumentoitava. Selvitys maa-ainesten hyötykäytöstä on liitettävä määräyksessä 13. edellytettyyn loppuraporttiin.

Maa-ainesten kuljettaminen

8. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytylle toiminnanharjoittajalle. Pilaantunut maa-aines on peitettävä kuljetuksen ajaksi ja liikenne on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu pöly- tai meluhaittoja. Lisäksi pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista on laadittava siirtoasiakirjat, joista tulee ilmetä jätelain (646/2011) 121 §:n edellyttämät tiedot. Siirtoasiakirjat on oltava mukana kuljetuksen aikana ja se on luovutettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjoja on säilytettävä kolme vuotta.

Puhdistustyön lopputuloksen toteaminen

9. Kaivutyön lopuksi kaivantojen seinämistä ja pohjista tulee ottaa edustavat jäännöspitoisuusnäytteet. Ne on otettava niin, että kaivualueen maaperään jäävät haitta-ainepitoisuudet tulevat luotettavasti selvitettyiksi. Näytteistä on analysoitava laboratorioissa vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.

Pilaantuneen veden käsittely

10. Pilaantuneen maan kaivantoihin mahdollisesti kertyvästä vedestä on otettava edustavia vesinäytteitä. Näytteistä on tutkittava alueella tehdyissä maaperätutkimuksissa todetut haitta-aineet. Tarvittaessa vesi on poistettava tai vesi on puhdistettava paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla. Paltamon kunnan vesihuoltolaitoksella ei ole hulevesiverkostoa ja jätevesilaitos ei ota vastaan hulevesiä. Kaivannon pohjalle kertynyttä vettä ei saa pumpata vesihuoltolaitoksen jätevesiverkostoon. Saastunutta vettä ei saa johtaa puhdistamattomana maastoon.

Valvonta, tiedottaminen ja raportointi

11. Puhdistustyöhön on nimettävä henkilö, joka vastaa päätöksen määräysten noudattamisesta ja puhdistustyön valvonnasta. Valvonnasta vastaavan nimi ja yhteystiedot sekä puhdistuksen aloittamisajankohta on ilmoitettava kirjallisesti Kainuun ELY-keskukselle ja Paltamon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle ja haltijalle ennen toimenpiteiden aloittamista. Edellä mainituille tahoille on ilmoitettava myös tämän päätöksen mukaisten puhdistustoimenpiteiden lopettamisajankohta.
12. Mikäli puhdistustyön aikana maaperässä havaitaan haitta-aineita, joita ei ole todettu aiemmissa tutkimuksissa tai havaitaan muita lähtötiedoista poikkeavia asioita, jotka voivat vaikuttaa mahdollisiin ympäristö- ja/tai terveysriskeihin, on kyseisistä havainnoista ilmoitettava viipymättä Kainuun ELY-keskukselle, Paltamon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle jatkotoimenpiteiden sopimiseksi.
13. Tämän päätöksen mukaisista tutkimus- ja puhdistustoimenpiteistä on laadittava loppuraportti, jossa on esitettävä puhdistustyön toteuttaminen ja karttapiirustus toteutuneista kaivualueista ja -syvyyksistä, kuvaus työn aikaisista näytteenottomenetelmistä ja yhteenveto työn aikaisesta näytteenotosta, kirjanpitoliedot poistetuista haitta-ainepitoisista maa-aineksista, haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntäminen alueella, analyysitulokset puhdistetun maaperän haitta-aineiden jäännöspitoisuuksista ja näytteenottopaikkojen sijainnit karttapiirustuksessa esitettyinä sekä yhteenveto mahdollisten vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta ja käsittelystä. Raporttiin on liitettävä yhteenveto

maa-ainesten toimittamisesta eri hyödyntämis-, käsittely- ja loppusijoitus-paikoille.

Loppuraportti on toimitettava Kainuun ELY-keskukselle ja Paltamon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle kolmen (3) kuukauden kuluessa kaivutyön loppuunsaattamisesta.

Määräysten ja päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle (ELY-keskus), jos puhdistaminen ei luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Ilmoituspäätöksessä on annettava tarvittavat määräykset alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä ja tarkkailusta.

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (PIMA-asetus, 214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot. Asetuksen 3 §:n mukaan, mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon tai alueella, jolla taustapitoisuus on kynnysarvoa korkeampi, alueen taustapitoisuuden, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Arvioinnin on asetuksen 2 §:n mukaan perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle. Asetuksessa luetaan seikat, jotka arvioinnissa on otettava huomioon. Ilmoituksessa esitetty maaperän puhdistustarpeen arvioinnin tulee täyttää asetuksen vaatimukset.

Pilaantunutta aluetta puhdistettaessa tulee usein esille seikkoja, joihin ei ole ennakkotutkimuksista ja -suunnitelmista huolimatta pystytty varautumaan, esim. maaperässä tai pohjavedessä todetaan uusia haitta-aineita taikka todettavat haitta-ainepitoisuudet poikkeavat merkittävästi aiemmista tutkimuksista, pilaantunut alue on arvioitua laajempi tai kaikkea suunnitelmassa esitettyä maa-ainesta ei voida poistaa. Tämän vuoksi valvontaviranomaisen voi olla tarpeen antaa uusia ohjeita tai määräyksiä työn aikana.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 2 luvussa on säädetty yleisistä velvollisuuksista, periaatteista ja kielloista kuten toiminnanharjoittajan selvitysohjeiden velvollisuudesta (6 §) sekä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa toimintansa ympäristövaikutuksia (7 §), maaperän pilaamiskiellosta (16 §)

ja pohjaveden pilaamiskiellosta (17 §). Määräyksissä on huomioitu ympäristönsuojelulain mukaiset velvoitteet.

Määräyskohtaiset perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 133 §:n mukaan pilaantunut maaperä ja pohjavesi (*pilaantunut alue*) tulee puhdistaa siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäännöspitoisuusnäytteenotolla todennetaan maaperän haitta-ainepitoisuudet pilaantuneen maa-aineksen poistamisen jälkeen. Näytteenotolla varmennetaan edellytettyjen puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaan tietoa maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista. (Määräykset 1. ja 2.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 20 § edellyttää pilaantumisen vaaraa aiheuttavalta toiminnalta huolellisuutta ja varovaisuutta ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä onnettomuuksien estämiseksi ja niiden vaikutusten rajoittamiseksi (varovaisuus- ja huolellisuusperiaatteet). Pilaantuneen maan kaivualueet on edellytetty aidattavaksi sekä merkittäväksi kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta ja muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle. (Määräys 3.)

Jätelain (646/2011) 13 §:ssä säädetään, ettei jätteestä tai jätehuollosta saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Jätelain (646/2011) 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista uudelleenkäyttää, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsitellään. (Määräys 4.)

Jätelain (646/2011) 29 §:n mukaisesti maaperän ja pohjaveden puhdistustyön yhteydessä kaivettavat jätejakeet on edellytetty toimitettavaksi hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottopaikkaan. Jätelain (646/2011) 15 §:ssä säädetään lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. (Määräys 4.)

Jätelain (646/2011) 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätelain 11 luvun mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksytylle kuljettajalle. Valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen (179/2012) 11 §:n mukaan jäte voidaan kuljettaa peitettynä, jos siten voidaan varmistua siitä, ettei jätettä pääse ympäristöön kuormauksen tai kuljetuksen aikana. Poistettavat pilaantunutta maa-ainesta sisältävät kuormat on edellytetty peitettäväksi ja

haitta-ainepitoiset kaivetut maa-ainekset on edellytetty pidettäväksi erillään pilaantumattomista maa-aineksista, jotta haitta-ainepitoisista maa-aineksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräys 8.)

Jätelain (646/2011) 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneesta maa-aineksesta. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. Siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista ja niiden vahvistamisesta on säädetty valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen 24 §:ssä. (Määräys 8.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 209 § n mukaan lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. (Määräykset 9. ja 11.)

Päätöksessä on hyväksytty ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti puhdistustyön yhteydessä kaivettujen haitta-ainepitoisuuksiltaan puhdistustavoitteen alittavien maa-ainesten hyötykäyttö puhdistettavalla alueella. Maita ei kuitenkaan saa sijoittaa mahdolliseen orsi- tai pohjavesikerrokseen, jottei niistä aiheudu riskiä orsi-/pohjaveden laadulle. Päätöksessä on edellytetty täytöissä hyötykäytettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien ja sijoituskohteiden dokumentointia, jotta maa-ainekset voidaan huomioida asianmukaisesti tulevien kaivutöiden yhteydessä. (Määräykset 6. ja 7.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 7 §:n mukaan toiminta on järjestettävä niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Puhdistettavan alueelta mahdollisesti syntyvän pilaantuneen veden poistamisella varmistetaan, etteivät vedessä olevat haitta-aineet pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle eivätkä aiheuta enempää maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräys 10.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 172 §:ssä ja jätelain 122 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen tiedoksisaantioikeudesta tehtävänsä suorittamista varten. Määräykset 11.–13. on annettu viranomaisvalvonnan kannalta. Puhdistamisen aikainen kirjanpito ja puhdistamisen raportointi ovat tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta. Kirjanpidolla ja raportilla dokumentoidaan tehdyt näytteenotto-, kaivu- ja muut puhdistustoimenpiteet.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 20, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 200, 205, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)
Jätelaki (646/2011) 8, 13, 15, 29, 121, 122 §
Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 3, 4, 11, 40 §
Hallintolaki (434/2003)
Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä (1040/2006)
Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)
Valtion maksuperustelaki (150/1992)
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024)

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 480 €.

Maksun määrä perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista (794/2024) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 80 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ilmoituksen käsittelyyn kului 6 tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun määrä perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista (794/2024) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa 30.06.2030 saakka. Mahdollisten olosuhde-muutosten vuoksi päätöksen voimassaolon jälkeen maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuus ja puhdistustarve on tarvittaessa arvioitava uudestaan ja tehtävä puhdistamisesta ympäristönsuojelulain (527/2014) edellyttämä ilmoitus tai lupahakemus.

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 200 §:n perusteella tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää täytäntöönpanon.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Kainuun Opisto Oy (sähköisesti)

Tiedoksi

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 §:n mukaisesti Kainuun ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä Kainuun ELY-keskuksen ja Paltamon kunnan verkkosivuilla.

Tietojärjestelmän päivittäminen

Alueen maaperää koskevat tiedot päivitetään valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä 1 olevassa valitusosoituksessa.

Lisätiedot

Asia on käsitelty Kainuun ELY-keskuksen Ympäristövastuu-yksikössä. Lisätietoa asiasta antaa ympäristöasiantuntija Jenni Moilanen, jenni.moi-
lanen@ely-keskus.fi, puh. 0295 023 809.

Hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asiantuntijajärjestelmässä. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla. Päätöksen on esitellyt ympäristöasiantuntija Jenni Moilanen ja ratkaissut johtava ympäristöasiantuntija Tatu Turunen.

Liitteet

Liite 1. Valitusosoitus
Liite 2. Puhdistettavan alueen sijaintikartta

LIITE 1.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen sekä sen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen**. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa **päätöksen tiedoksisaannista**. Päätöksen tiedonsaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään. **Valitusaika päättyy 01.08.2025.**

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla (vaatimukset)
- mihin valitusosoitus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on tämän yhteystiedot ilmoitettava. Yhteystietojen muuttamisesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköisesti toimitettua valituskirjelmää ei tarvitse allekirjoittaa.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Asiamiehelle, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopio, sähköposti tai sähköinen asiointipalvelu) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) ja tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa 270 euron oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Puhelin: kirjaamo 029 56 42780 (ma-pe klo 8.00–16.15)

Puhelinvaihe: 029 56 42611

Faksi: 029 56 42760

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

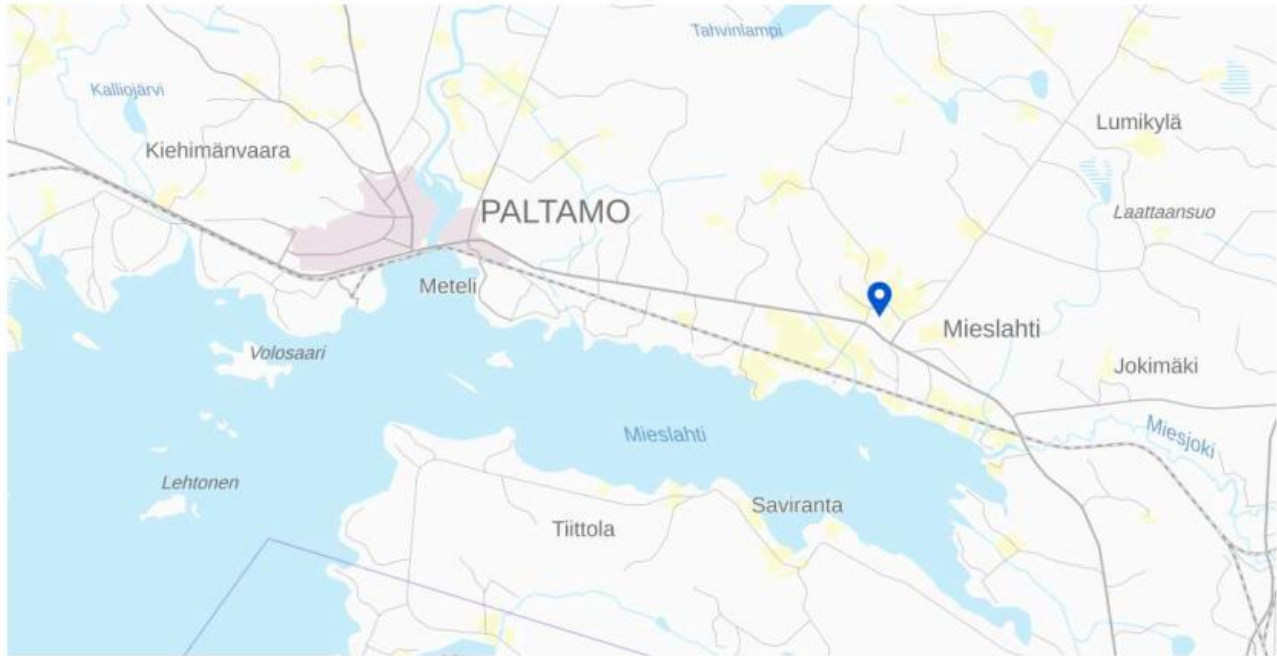
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

LIITE 2.

PUHDISTETTAVAN ALUEEN SIJAINTIKARTTA

Karttatuloste

Tulostettu Maanmittauslaitoksen palvelusta 24.6.2025.

Tämä asiakirja KAIELY/387/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KAIELY/387/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Moilanen Jenni 26.06.2025 08:53

Ratkaisija Turunen Tatu 26.06.2025 09:22